

Studenti lékařských fakult odpovídají: Proč nás (ne)zajímá oblast dětského duševního zdraví.

V závěru loňského roku se studenti lékařských fakult napříč regiony České republiky zapojili do anonymního dotazníkového šetření v rámci projektu **Podpora rozvoje zdravotní péče o dětské duševní zdraví**, který realizuje Ministerstvo zdravotnictví.

Cílem dotazníku bylo zjistit, kdy a z jakých důvodů si studenti vybírají svou budoucí specializaci, co je motivuje či naopak odrazuje od zájmu o studium **dětská a dorostová** psychiatrie, a jaké formy podpory by při rozhodování uvítali. Tyto informace mají pomoci lépe porozumět současným potřebám studentů a vytvořit pro ně vhodnější podmínky při úvahách o dalším profesním směřování.

Dotazník vyplnilo celkem **1 312 respondentů** z osmi lékařských fakult, včetně několika čerstvých absolventů. Všem účastníkům děkujeme za čas, který nám věnovali, a fakultám za spolupráci při oslovení studentů.

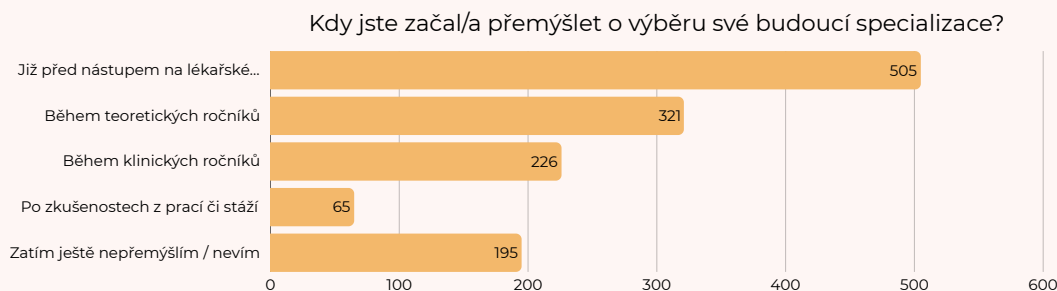
Šetření obsahovalo 13 otázek zaměřených zejména na:

- faktory ovlivňující výběr specializace,
- zájem o psychiatrii,
- hlavní motivace pro volbu oboru,
- atraktivitu oboru dětská a dorostová psychiatrie,
- dostupnost stáží, workshopů a dalších vzdělávacích příležitostí,
- bariéry a důvody, které mohou studenty od oboru odrazovat.

Získané informace budou Ministerstvu zdravotnictví sloužit jako podklad pro plánování vzdělávacích aktivit i přípravu dalších podpůrných opatření v projektu **Podpora rozvoje zdravotní péče o dětské duševní zdraví**.

Z dotazníku vylýnuly následující skutečnosti:

- Z dotazníku vylýnulo, že 38 % respondentů začalo o své budoucí specializaci uvažovat již před nástupem na lékařskou fakultu. Dalšíh 24 % uvedlo, že se výběrem specializace začali zabývat až během teoretických ročníků studia. Mnoho studentů zároveň sdělilo, že stále zvažují více možností, přičemž obor dětské a dorostové psychiatrie zůstává spíše okrajovou variantou.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
zdravotnictví

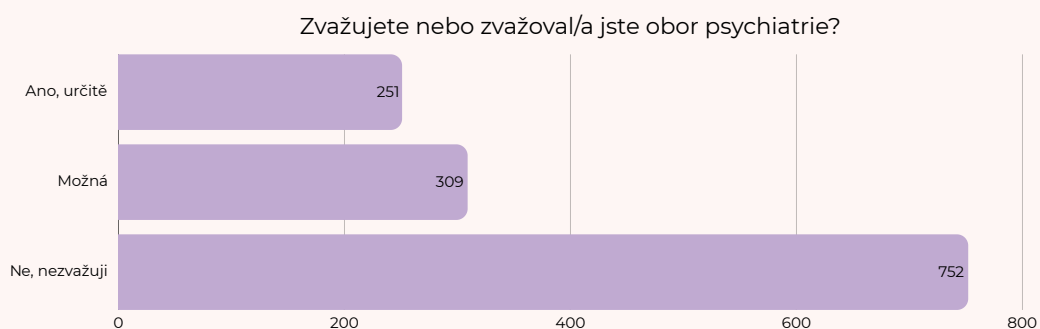

REFORMA PÉČE
O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

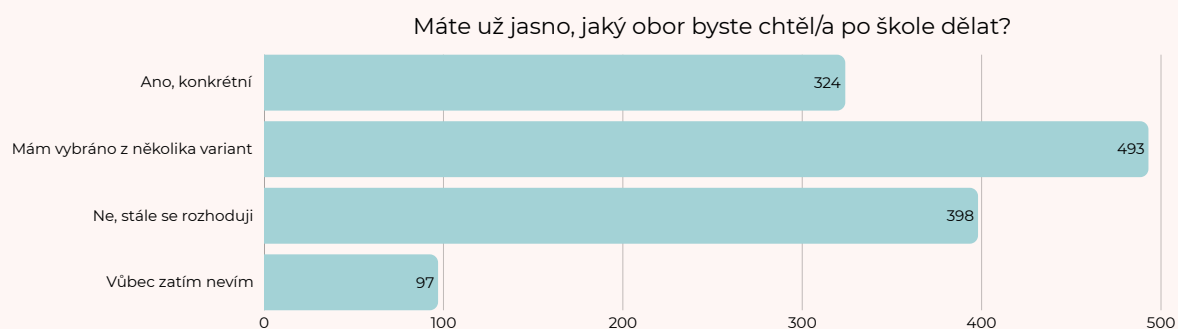

POMÁHEJME
DĚTSKÉ DUŠI

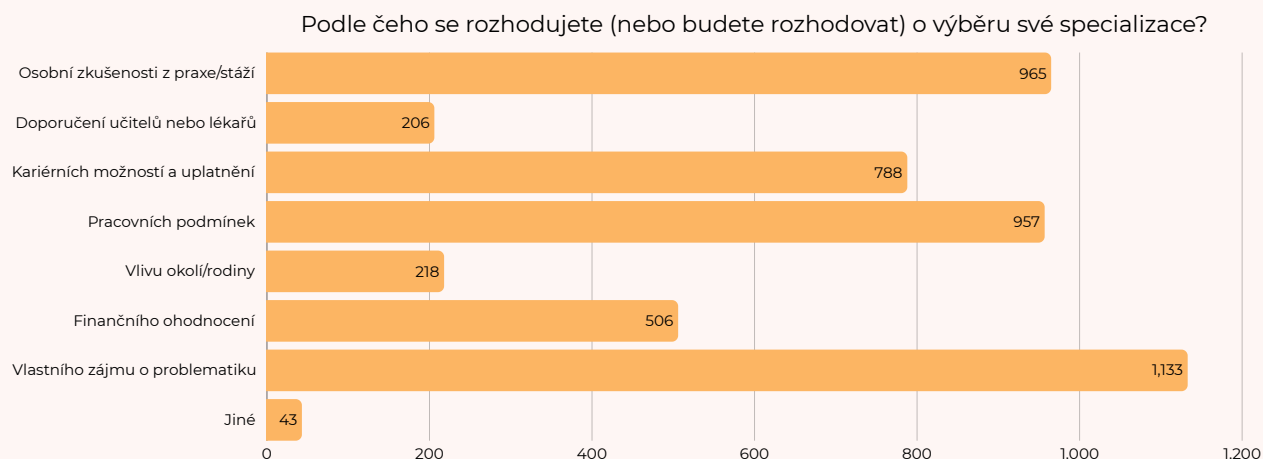
- Na otázku, zda studenti zvažují studium oboru psychiatrie („Zvažujete nebo zvažoval/a jste obor psychiatrie?“), odpověděla většina respondentů (57 %), že o tomto oboru neuvažuje. Kladně se vyjádřilo 19 % dotázaných a 24 % studentů uvedlo, že možnost volby psychiatrie zvažují.

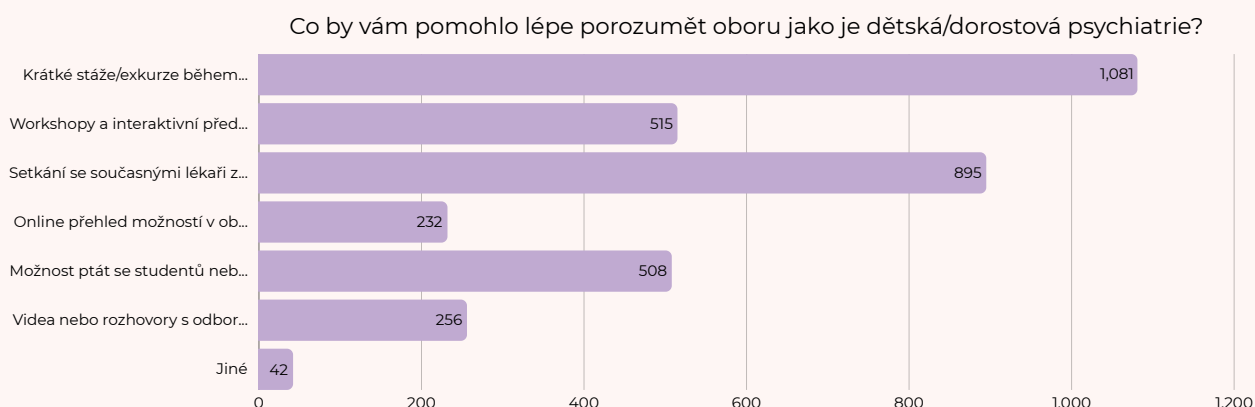
- Na otázku, zda již studenti vědí, kterému oboru by se chtěli v budoucnu věnovat, uvedlo 38 % respondentů, že mají vybráno z několika možných variant. Naopak 30 % dotázaných odpovědělo, že se stále nacházejí v procesu rozhodování.

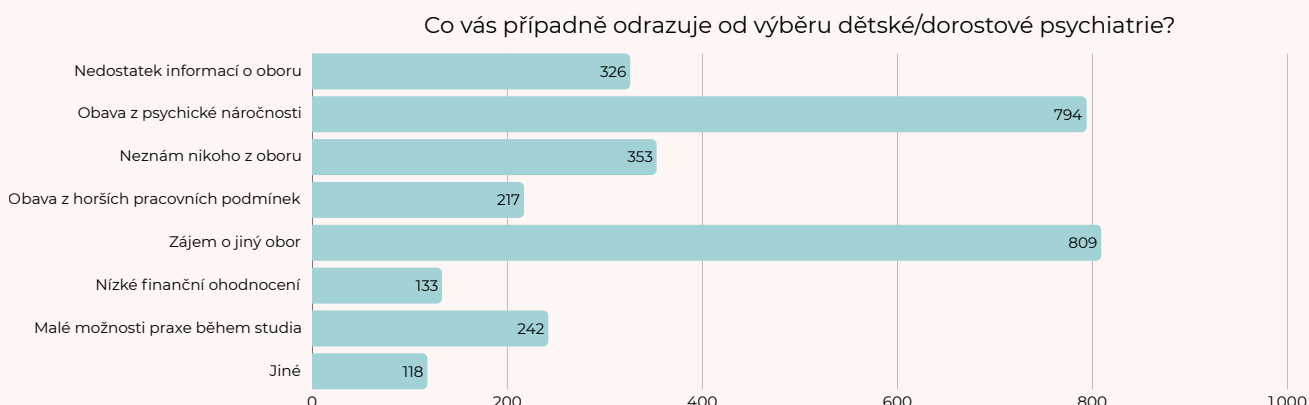
- Na otázku, podle čeho studenti volí svou budoucí specializaci, nejčastěji uváděli vlastní zájem o daný obor. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili respondenti, kteří by se rozhodovali na základě zkušeností získaných během stáží a praktické výuky. Pro řadu studentů hrály významnou roli také pracovní podmínky, možnosti kariérního růstu a uplatnění, finanční ohodnocení či doporučení od přednášejících a lékařů.

- Na otázku „Co by studentům pomohlo lépe porozumět oboru dětská a dorostová psychiatrie?“ studenti nejčastěji uváděli, že by ocenili možnost krátkodobých stáží během studia, setkání s lékaři z klinické praxe, stejně jako workshopy a interaktivní přednášky. Významná část respondentů by dále uvítala příležitost klást otázky studentům nebo rezidentům oboru a získat tak informace z první ruky. Jako přínosné byly zmíněny také videa a rozhovory s odborníky z oblasti dětské a dorostové psychiatrie. Z odpovědí celkově vyplývá, že mezi studenty převládá zájem především o praktické zkušenosti a možnost konzultací s odborníky.

- Naopak mezi hlavní faktory, které studenty odrazují od volby oboru dětské a dorostové psychiatrie, patří především obava z psychické náročnosti práce, nedostatek vzorů a inspirativních osobností, stejně jako málo dostupných informací o oboru a omezené možnosti praxe během studia. Respondenti dále zmiňovali také obavu z horších pracovních podmínek a nízkého finančního ohodnocení.

Pokud zájem existuje, pak především o (seřazeno dle zájmu):

- Dětská a dorostová psychiatrie
- Dětská, dorostová i dospělá psychiatrie
- Psychiatrie pro dospělé
- Ambulantní psychiatrie
- Komunitní psychiatrie/ CDZ

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
zdravotnictví

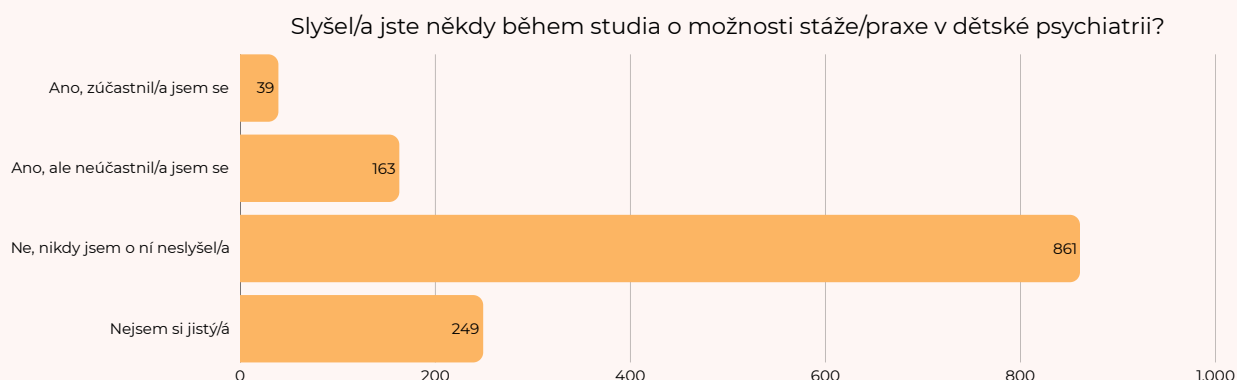

REFORMA PÉČE
O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

POMÁHEJME
DĚTSKÉ DUŠI

- Velká část dotazovaných studentů by měla zájem zúčastnit se stáží v oboru dětské a dorostové psychiatrie, pokud by byly dostupnější. Zároveň však 66 % respondentů uvedlo, že o možnosti stáží dosud neslyšeli. Dalších 12 % studentů o stáží v rámci studia vědělo, avšak neprojevalo zájem se jí zúčastnit. Pouze 5 % dotázaných uvedlo, že již mají zkušenost s absolvováním stáže v tomto oboru.

Většina respondentů, studenti 1.-6. ročníku lékařských fakult v ČR, je stále v rozhodující fázi ohledně budoucí specializace. Jen menší část má zájem o obor dětská a dorostová psychiatrie, spíše převládá nezájem nebo nejistota, kde studenti často označují „nezajímám se/ možná“ o studium dětské a dorostové psychiatrie. Především z důvodu složitosti komunikace s rodiči, nedostatku akreditovaných pracovišť, omezený počet míst pro rezidenty, stigma oboru či převládá obava o nedostatečnou praktickou zkušenost. Právě praktická zkušenost je naprosto klíčová a bez ní si většina respondentů neumí obor představit. Dále mezi další významné problémy, které respondenti vnímají, patří krátké bloky výuky v oboru dětská a dorostová psychiatrie, finanční nejistota a nedostatek informací o oboru. Mezi nejčastěji uváděné formy podpory, které by studentům pomohly zvýšit zájem, studenti uvádějí zejména možnost účasti na krátkých stážích a exkurzích, dále by uvítali setkání se současnými lékaři z praxe, workshopy, interaktivní přednášky, videa a rozhovory s odborníky, konzultace s ostatními studenty či rezidenty z oboru, online přehled informací o oboru a podporu vzdělávacích akcí na fakultách.

Odpovědi studentů lékařských fakult získané v tomto dotazníku v zásadě potvrdily zjištění studie Medical Student's Career Choice and Attitudes Towards Psychiatry: Case of the Czech Republic (Postoje k psychiatrii: Průzkum mezi studenty lékařských fakult v České republice), která byla publikována v roce 2020. Tato studie se zaměřila na zmapování zájmu studentů medicíny o specializační obory psychiatrie a dětské a dorostové psychiatrie.

Již tehdejší výsledky ukázaly, že o specializaci v oboru psychiatrie uvažovalo pouze 31,3 % respondentů, zatímco obor dětské a dorostové psychiatrie by si zvolilo 15,4 % dotázaných (Bankovská Motlová et al., 2020a). Znepokojujícím zjištěním bylo, že jako svou jedinou preferovanou specializaci uvedlo obor psychiatrie pouze 1,6 % studentů, zatímco obor dětské a dorostové psychiatrie nebyl označen jako výhradní volba vůbec (Bankovská Motlová et al., 2020b).

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
zdravotnictví

REFORMA PÉČE
O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

POMÁHEJME
DĚTSKÉ DUŠI

Dotazníkem, jeho podrobným vyhodnocením i závěry, které z něj plynou, se budeme v projektu Podpora rozvoje zdravotní péče o dětské duševní zdraví dále zabývat. Podpora, kterou tento projekt nabízí, bude nastavována mimo jiné na základě odpovědí získaných tímto dotazníkem.

Seznam citací:

Bankovská Motlová L., Papežová H., Šilhán P., Hubeňák J., Vevera J., Goetz M., Látalová K. (2020). POSTOJE K PSYCHIATRII: PRŮZKUM MEZI STUDENTY LÉKAŘSKÝCH FAKULT V ČESKÉ REPUBLICE. Sborník abstrakt 2020 XIII. SJEZD PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP. https://www.psychiatrie.cz/images/2020/2020_SjezdPS_ABSTRAKTA_ALL.pdf

Bankovská Motlová, L., Janoušková, M., Formánek, T., Goetz, M., Holub, D., Hubeňák, J., Kašpárek, T., Látalová, K., Papežová, H., Světlák, M., Šilhán, P., Trančík, P., Vevera, J., & Balon, R. (2020). Medical students' career choice and Attitudes Toward Psychiatry: Case of the Czech Republic. *Academic Psychiatry*, 44(6), 751–755. <https://doi.org/10.1007/s40596-020-01311-z>

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
zdravotnictví

REFORMA PÉČE
O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

POMÁHEJME
DĚTSKÉ DUŠI